Ἡ καθαριότης εἶναι ὁ καθρέπτης τοῦ πολιτισμοῦ μιας πόλεως. Ἄς διατηρήσωμεν τὴν καθαριότητα τῆς πόλεώς μας, ἐὰν θέλωμε νὰ εἴμεθα πολιτισμένοι καὶ σύγχρονοι ἄνδρωποι.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Ἡ μεγάλη Ἑορτὴ τῆς Χριστιανοσύνης πλησιάζει. Πολλοὶ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἀναμένουν τὴν βοήθειάν μας, διὰ νὰ ἑορτάσουν καὶ νὰ αἰσθανθοῦν τὴν χαρὰν τῆς Λαμπρῆς. Ἄς μὴ τοὺς λησμονήσωμεν.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑΝ ΓΕΝΙΚΗΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΝ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Ἔκθεσις τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς χώρας καὶ τῆς δραστηριότητος τῆς Τραπέζης κατὰ τὸ 1960

ΣΕΙΡΑ ΥΠΟΔΕΙΞΕΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ Κ. ΧΕΛΜΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΒΕΛΤΙΩΣΙΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Κατὰ τὴν συνελθοῦσαν τὴν 30ὴν Μαρτίου ἐ.ἔ. ἐτησίαν γενικὴν Συνέλευσιν τῶν Μετόχων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ὁ Διοικητὴς αὐτῆς κ. Δ. Ε. Χέλμης προέβη εἰς τὴν ἀκόλουθον ἔκθεσιν:

Ἀνασκοποῦντες τὰς γενικωτέρας οἰκονομικὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐπραγματοποιήθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ καθ' ὅλα ἱκανοποιητικὴ πορεία τῶν ἐργασιῶν τῆς ἡμετέρας Τραπέζης, εἴμεθα εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ διαπιστώσωμεν ὅτι ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία κατὰ τὸ 1960 συνέχισε τὴν ἀνοδικὴν ἐξέλιξίν της, μὲ ἐντεινόμενον μάλιστα ρυθμόν. Τοῦ γεγονότος τούτου ἀδιάσειστα τεκμήρια ἀποτελοῦν τὰ στοιχεῖα εἰς τοὺς σημαντικοὺς τομεῖς τῆς μεταποιήσεως, ἐνεργείας, ναυτιλίας, τουρισμοῦ καὶ πλείστους ἄλλους, ὡς θέλομεν ἀναφέρει ἐκτενέστερον ἐν συνεχείᾳ. Ἡ συναλλαγματικὴ θέσις τῆς Ἑλλάδος παρέμεινεν ἰσχυρά, αὐξηθέντος μάλιστα τοῦ ἀποθεμάτος της εἰς διεθνῆ μέσα πληρωμῆς, τὸ ἐπίπεδον τῶν τιμῶν ἐσωτερικοῦ μικρὰς μόνον ἐκτάσεως μεταβολὰς ἐνεφάνισε καὶ αἱ πιστωτικαὶ ἀνάγκαι τῆς οἰκονομίας ἐκαλύφθησαν ἐν γένει ὁμαλῶς.

Τὰ σημαντικώτερα ὅμως διὰ τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν βήματα ἐπετελέσθησαν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς συστηματικῆς καὶ συνεχοῦς ἀντιμετωπίσεως τῶν μακροχρονίων προβλημάτων της βάσει τοῦ Πενταετοῦς Προγράμματος Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως. Χάρις εἰς τὴν σταθερὰν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς θεμελίωσιν τῶν μεγάλων ἔργων ὑποδομῆς καὶ τῶν βασικῶν βιομηχανιῶν, προωθεῖται ἀποφασιστικῶς ἡ ἐκβιομηχάνισις τῆς Χώρας καὶ ἡ ἀξιοποίησις τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν της. Ἡ ἡμετέρα Τράπεζα, ὑποδοηθοῦσα παντοιοτρόπως τὴν ἐκδήλωσιν καὶ πραγματοποίησιν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρηματικῶν πρωτοβουλιῶν, ἐκθύμως ἐνισχύει τὰς κυβερνητικὰς προσπαθείας, ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι δὲν θὰ βραδύνῃ ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ἡ Ἑλλὰς ἐντασσομένη εἰς εὐρυτέρους οἰκονομικοὺς χώρους, θὰ πρέπει νὰ διαθέτῃ τὸν κατάλληλον τεχνικὸν ἐξοπλισμὸν καὶ τὴν οἰκονομικὴν ὀργάνωσιν ἵνα, ἐπωφελουμένη τῶν πλεονεκτημάτων τῆς διεθνοῦς συνεργασίας, δυνηθῇ νὰ βελτιώσῃ σημαντικῶς τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ λαοῦ της.

Αἱ διεθνεῖς οἰκονομικαὶ ἐξελίξεις

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ διεθνὴς οἰκονομία, ἐν τῷ συνόλῳ της, ἠκολούθησεν ἀνοδικὴν πορείαν. Ἡ παραγωγὴ καὶ ἡ ἀπασχόλησις διετηρήθησαν γενικῶς εἰς ὑψηλὰ ἐπίπεδα. Ἡ ἐξέλιξις τῆς συγκυρίας, ἐν τούτοις, δὲν ὑπῆρξεν ὁμοιόμορφος εἰς ὅλας τὰς περιοχὰς τοῦ κόσμου οὔτε καὶ ἠκολούθησε τὸν αὐτὸν ρυθμὸν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους.

Εἰς τὴν διαφορὰν τῆς πορείας τῆς οἰκονομίας, ἰδίως μεταξὺ Η. Π.Α. καὶ Δυτικῆς Εὐρώπης, ὀφείλεται ἡ ἀντίθεσις εἰς τὴν ἀκολουθηθεῖσαν νομισματικὴν πολιτικήν. Εἰς τὰς Η.Π.Α. αἱ ἀρχαὶ ἐπεδίωξαν ὅπως διὰ τοῦ [illegible] τὴν ἀναστάσεως τῆς δραστηριότητος τῆς οἰκονομίας, ἐνῷ εἰς τὰς δυτικοευρωπαϊκὰς χώρας ἐλήφθησαν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τοῦ χειμῶνος τὰ ἀντίθετα ἄκριβῶς μέτρα. Ἡ διαφορὰ τῶν ἐπιτοκίων προεξοφλήσεως εἰς τὰ κύρια χρηματιστηριακὰ κέντρα τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης πρόεκάλεσε ρεῦμα ἀμερικανικῶν κεφαλαίων πρὸς τὰ κέντρα ταῦτα. Τὸ δὲ ρεῦμα τοῦτο ἐνίσχυσαν αἱ ἀνησυχίαι διὰ τὴν σταθερότητα τοῦ δολλαρίου καὶ αἱ φῆμαι περὶ ἐνδεχομένης ἐπισήμου ἀνατιμήσεως τοῦ χρυσοῦ, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐπικρατήσῃ ἀβεβαιότης εἰς τὰς ἀγορὰς συναλλάγματος.

Ἡ κατηγορηματικῶς, ἐν τούτοις, παρασχεθεῖσα διαβεβαίωσις τῶν ἀμερικανικῶν ἀρχῶν ὅτι δὲν ἀντιμετωπίζεται θέμα μεταβολῆς τῆς ἰσοτιμίας χρυσοῦ καὶ δολλαρίου οὔτε ἐπιβολῆς συναλλαγματικῶν ἐλέγχων ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν ἐπενδύσεων ἔθεσε τέρμα εἰς τὴν ἀνησυχίαν τοῦ κοινοῦ.

Πρὸς στενωτέραν συνεργασίαν τοῦ Δυτικοῦ κόσμου

Τὸ διεθνὲς κλίμα εὐνοεῖ σήμερον τὴν συνέχισιν τῆς ὁρμῆς τῶν ὑφισταμένων εἰσέτι ἐμποδίων εἰς τὴν διακίνησιν τῶν ἐμπορευμάτων καὶ τῶν κεφαλαίων. Ἰδιαιτέρως ἐπισημαίνεται ἡ ἀνάγκη ὅπως ἡ ἐσωτερικὴ νομισματικὴ πολιτικὴ εἰς τὰς κατ' ἰδίαν χώρας μὴ παρακωλύῃ τὴν προσπάθειαν ὁλοκληρώσεως τῆς ἐνοποιήσεως τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου, ἀλλ' ἀντιθέτως εὐθυγραμμίζεται πρὸς αὐτήν. Ὡς ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ θὰ πρέπει νὰ τεθοῦν ἡ διατήρησις εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὑψηλοῦ ἐπιπέδου ἀπασχολήσεως καὶ ρυθμοῦ ἀναπτύξεως ὑπὸ συνθήκας νομισματικῆς σταθερότητος ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν παροχὴν μεγαλυτέρας βοηθείας εἰς τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας.

ΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ

Ἡ σταθερὰ ἄνοδος τῆς δραστηριότητος τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας εἰς ὑψηλότερα ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἐπίπεδα ἀποτελεῖ ἀπὸ μακροῦ χρόνου μόνιμον ἐξέλιξιν. Συνεπληρώθη ἤδη πλήρης ὀκταετία χωρὶς ἡ αὐξητικὴ πορεία τοῦ συνόλου τῆς παραγωγῆς καὶ τῶν εἰσοδημάτων νὰ ἀναστραφῇ. Εἶναι βεβαίως ἀληθὲς ὅτι ἐνίοτε, συνεπείᾳ ἐκτάκτως δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν ἢ ἀνασχετικῶν ἐπιδράσεων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἐσημειώθη κάμψις τοῦ ρυθμοῦ αὐξήσεως τῆς δραστηριότητος τῆς οἰκονομίας. Πλήρης ὅμως ἀνακοπὴ τούτου ἀπὸ ἐτῶν ἔχει νὰ παρατηρηθῇ. Ἀποδεικνύεται, οὕτω, ὅτι τοῦς φορεῖς τῆς παραγωγῆς ἐν γένει διακρίνει δυναμισμός, ἐπαρκὴς διὰ νὰ ἐξουδετερώνῃ ἀκόμη καὶ ἀντιξόους συνθήκας διαμορφουμένας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἢ ἔξωθεν προερχομένας.

Παρ' ὅλον ὅτι ὁ ὄγκος τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἐμειώθη κατὰ 6%, ἐπετεύχθη, χάρις εἰς τὰ κυβερνητικὰ μέτρα, ὅπως διατηρηθῇ ἡ ἀγοραστικὴ ἱκανότης τῶν πληθυσμῶν τῆς ὑπαίθρου εἰς σχετικῶς ὑψηλὰ ἐπίπεδα. Εἰς τοῦτο συνέβαλεν ἡ πιστωτικὴ πολιτικὴ ἡ ἀσκηθεῖσα ὑπὲρ τῶν παραγωγῶν, οἱ ὁποῖοι ἔτυχον ἀφθόνου ἐνισχύσεως διὰ δανείων μέσης καὶ μακρᾶς προθεσμίας. Ἐξ ἄλλου, ἡ εἰς τὴν ὕπαιθρον διάθεσις ὑψηλῆς ἀναλογίας τῶν σημαντικῶς ηὐξημένων πιστώσεων τοῦ προγράμματος τῶν δημοσίων ἐπενδύσεων ἐξησφάλισεν εἰς τοὺς ἀγροτικοὺς πληθυσμοὺς εὐκαιρίας ἀπασχολήσεως καὶ πρόσθετα εἰσοδήματα. Τοιουτοτρόπως, κατέστη δυνατὴ ἡ ἐκδήλωσις ἱκανοποιητικῆς ζητήσεως ἀπὸ μέρους τῶν ἀγροτικῶν περιφερειῶν, ἡ ὁποία ἐτροφοδότησε κατὰ κύριον λόγον τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν.

Ἡ δραστηριότης εἰς τὴν μεταποίησιν ἐπετέλεσε, πράγματι, ἅλμα κατὰ τὸ 1960. Ἡ κατὰ 10% αὔξησις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς ἦτο ἐν ἀπὸ τὰ ὑψηλότερα ἐτήσια ποσοστὰ αὐξήσεως τῶν τελευταίων ἐτῶν. Ἰδιαιτέρως δὲ θὰ πρέπει νὰ τονισθῇ ἡ πρόοδος ἡ σημειωθεῖσα εἰς βιομηχανίας, ὡς εἶναι αἱ βασικαὶ μεταλλουργικαί, αἱ κατασκευῆς ἠλεκτρικῶν μηχανῶν καὶ εἰδῶν καὶ αἱ χημικαί, ἀπὸ τὴν ταχυτέραν ἀνάπτυξιν τῶν ὁποίων ἀναμένεται νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἀναδιάρθρωσις καὶ ἡ μεταβολὴ τῆς μορφῆς τῆς μεταποιήσεως. Συμφώνως πρὸς ὑφισταμένας ἐνδείξεις, ἱκανοποιητικὴ ἦτο ἐπίσης ἡ παραγωγὴ τῆς βιοτεχνίας, τὴν ὁποίαν μεγάλως ἐβοήθησεν ἡ περαιτέρω διεύρυνσις τῆς τραπεζικῆς χρηματοδοτήσεως.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΣ

Καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ἐξησφαλίσθη ἐπαρκὴς ἐφοδιασμὸς τῆς οἰκονομίας διὰ τῶν ἀναγκαίων εἰς αὐτὴν ἀγαθῶν καὶ διετηρήθη μέχρι τοῦ τέλους περίπου τοῦ παρελθόντος ἔτους ἡ μεταξὺ συνολικῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἰσορροπία. Οὕτως, ἡ ἀνοδικὴ πορεία τῆς οἰκονομίας ἐπετεύχθη κατὰ τὸ μεγαλύτερον διάστημα τοῦ ἔτους ὑπὸ συνθήκας ἱκανοποιητικῆς σταθερότητος τῶν τιμῶν.

Εἰς τὴν διατήρησιν ὁμαλότητος τῶν νομισματικῶν συνθηκῶν συνέβαλεν ἡ σχετικὴ ἐπάρκεια τῆς χρηματοδοτήσεως τῆς οἰκονομίας. Αὕτη ηὐξήθη καὶ πάλιν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος καὶ μάλιστα περισσότερον παρὰ κατὰ τὸ 1959. Ἰδιαιτέρως ηὐξήθη ἡ χρηματοδότησις τῆς βιομηχανίας, τῆς βιοτεχνίας καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου. Ἐκ τῶν πιστωτικῶν ἱδρυμάτων ἀξιόλογον δραστηριότητα ἀνέπτυξαν αἱ ἐμπορικαὶ τράπεζαι εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν κλάδων τῆς παραγωγῆς.

Ἡ ἀναλογία τῶν ἐκ διαθεσίμων των χορηγήσεων ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς χρηματοδοτήσεως ηὐξήθη ἀπὸ 91,4% κατὰ τὸ τέλος 1959 εἰς 93,1% κατὰ τὸ τέλος 1960.

Τὴν ἱκανοποιητικήν, ἐν τῷ συνόλῳ της, χρηματοδότησιν τῆς οἰκονομίας κατέστησεν, ἐν πολλοῖς, δυνατὴν ἡ ἀνοδικὴ πορεία τῶν καταθέσεων. Αἱ νέαι καταθέσεις εἰς τὰ πάσης φύσεως πιστωτικὰ ἱδρύματα ἐσημείωσαν καὶ πάλιν λίαν ἀξιόλογον αὔξησιν. Ἡ ἐξέλιξις αὕτη εἶναι ἰδιαιτέρως εὐοίωνος, ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ δὶς πραγματοποιηθεῖσα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος σημαντικωτάτη μείωσις τῶν ἐπιτοκίων ἐφ' ὅλων τῶν κατηγοριῶν καταθέσεων. Ἡ παρὰ ταῦτα διατήρησις ὑψηλῆς ροπῆς πρὸς κατάθεσιν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἀθρόαν προσέλευσιν νέων καταθετῶν, ἐπιβεβαιοῖ τὴν παγιωθεῖσαν ἐμπιστοσύνην τοῦ κοινοῦ πρὸς τὸ ἐθνικὸν νόμισμα.

Παράγων διατηρήσεως τῆς νομισματικῆς σταθερότητος ἦτο καὶ ὁ Κρατικὸς Προϋπολογισμός. Αἱ προβλέψεις ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστηρίχθη ἡ κατάρτισίς του ἐπληήθευσαν εἰς σημαντικὴν ἔκτασιν, τόσον εἰς τὸ σκέλος τῶν εἰσπράξεων, ὅσον καὶ τῶν δαπανῶν. Ἰδιαιτέρως ἀξιοσημείωτος πρόοδος ἐπετελέσθη εἰς τὴν συγκέντρωσιν πόρων διὰ τὴν χρηματοδότησιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν Δημοσίων Ἐπενδύσεων. Ἡ ἀναλογία τῆς συμβολῆς τῶν ἐμπορικῶν τραπεζῶν διὰ τῆς ἀναλήψεως ἐντόκως γραμματίων ἦτο καὶ πάλιν ἀξιόλογος, ἀνελθοῦσα εἰς 50% περίπου.

Η ΑΥΞΗΣΙΣ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Αἱ πραγματοποιηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ δημοσίου τομέως ἐπενδύσεις κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐσημείωσαν ἐκ νέου λίαν σημαντικὸν ἅλμα. Εἶναι χαρακτηριστικαὶ τῆς ἐντάσεως τῆς μεταβαλλομένης προσπαθείας αἱ ἀκόλουθοι ἐξελίξεις: ἐνῷ μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1956 καὶ 1958 αἱ ἐπενδύσεις τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχομένων Ὀργανισμῶν ηὔξανον κατὰ 100 ἕως 150 ἑκατ. δραχμῶν ἐτησίως, αἱ αὐξήσεις καθ' ἕκαστον τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν ὑπερέβησαν τὰ 1.000 ἑκατ. δραχμῶν. Ἔναντι μέσου ὅρου ἐκ 3.400 ἑκατ. δραχμῶν περίπου, κατὰ τὴν τριετίαν 1956 — 1958 αἱ δημόσιαι ἐπενδύσεις ὑπερέβησαν τὰ 5.700 ἑκατ. δραχμῶν κατὰ τὸ 1960. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς συνθέσεώς των ἰδιαιτέραν σημασίαν ἔχει τὸ ὅτι αὕτη ἀνταπεκρίθη πρὸς τὰς μακροχρονίους ἐπιδιώξεις τοῦ Κυβερνητικοῦ Προγράμματος Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως, ἀλλὰ καὶ ἐξυπηρέτησεν ἀμέσους ἀνάγκας. Οὕτως ἐπετεύχθη ἐκ παραλλήλου ἡ προώθησις τῶν μεγάλων παραγωγικῶν ἐπενδύσεων καὶ τῶν ἔργων ὑποδομῆς καὶ ἡ ἐνίσχυσις τῶν πληθυσμῶν τῆς ὑπαίθρου διὰ τῆς παροχῆς εἰς αὐτοὺς προσθέτων εὐκαιριῶν ἀπασχολήσεως.

Ὁ ἰδιωτικὸς τομεὺς δὲν ὑστέρησεν εἰς τὴν προσπάθειαν ἐμπλουτισμοῦ τῆς οἰκονομίας διὰ νέων μέσων παραγωγῆς. Ἐξ ὅλων τῶν κλάδων, περισσότερον ἐντυπωσιακὴν ἐξέλιξιν ἐσημείωσαν αἱ ἐπενδύσεις εἰς τὴν ναυτιλίαν, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὸν ρυθμὸν ἐγγραφῆς πλοίων εἰς τὰ ἑλληνικὰ νηολόγια. Διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ἱστορίαν της, ἡ ναυτιλία μας κατέχει σήμερον τὴν ἔκτην θέσιν εἰς τὸν κόσμον. Τοῦτο δὲ χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ὀγκώδης ὑπὸ ξένην σημαίαν ἑλληνικὴ πλοιοκτησία, ἡ ὁποία ἀναβιβάζει τὸ σύνολον τῆς χωρητικότητος τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας ἑλληνικῆς πλοιοκτησίας εἰς 13 ἑκατ. τόννων περίπου καὶ φέρει τὴν Χώραν μας τρίτην κατὰ σειρὰν μεταξὺ τῶν ναυτικῶν χωρῶν ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου.

Ἡ οἰκοδομικὴ δραστηριότης, ἡ ὁποία εἶχε περιπέσει εἰς στασιμότητα κατὰ τὸ 1959, ἐπανηύξε τὸν σχετικῶς ὑψηλὸν ρυθμὸν τοῦ παρελθόντος. Ἀξία ἐξάρσεως εἶναι ἡ ἐκ ποικίλων ἐνδείξεων προκύπτουσα ἐπέκτασις τοῦ οἰκοδομικοῦ ὀργασμοῦ ἐκτὸς τῆς περιοχῆς πρωτευούσης.

Σχετικῶς ἱκανοποιητικὴ ἦτο ἐπίσης ἡ πορεία τῶν ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων εἰς τὴν μεταποίησιν. Τοῦτο προκύπτει ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπὸ τὸν συνδυασμὸν τοῦ ὄγκου καὶ τῆς ἀξίας τῶν εἰσαχθέντων καὶ ἐγχωρίως παραχθέντων μηχανημάτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκδοθεισῶν ἀδειῶν ἱδρύσεως νέων ἐπιχειρήσεων.

Η διαμόρφωσις τῶν ἐξωτερικῶν λογαριασμῶν

Ἡ αὔξησις τῶν εἰσοδημάτων καὶ τῆς ζητήσεως εἶχε τὸν ἀναμενόμενον ἀντίκτυπον ἐπὶ τοῦ ὕψους τῶν εἰσαγωγῶν τοῦ 1960. Ἐν τούτοις, ὁλόκληρος ἡ ἐκ 55 ἑκ. δολλαρίων ἢ 12% περίπου αὔξησίς των ἔναντι τοῦ 1959 δὲν θὰ πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἔντασιν τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος. Μέρος αὐτῆς ὀφείλεται εἰς τὴν εἰσαγωγὴν βασικῶν εἰδῶν διατροφῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἐκτάκτου στενότητος τῆς ἐγχωρίου προσφορᾶς.

Ἔντασιν παρουσίασαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος αἱ δυσχέρειαι τῶν ἐξαγωγῶν. Διὰ δεύτερον κατὰ συνέχειαν ἔτος αὗται ἐκάμφθησαν, ἡ μείωσίς των ὅμως ἐναντι τοῦ 1959 ἦτο σχετικῶς μικρά, περιορισθεῖσα εἰς 4 ἑκ. δολλαρίων. Εἶναι βεβαίως ἀληθὲς ὅτι ἡ νέα ὑποχώρησις τῶν ἐξαγωγῶν ὑπῆρξεν ἔν τινι μέτρῳ συμπτωματική. Πράγματι, αὕτη ὀφείλεται κυρίως ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς ἐσοδείας σουλτανίνας, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἐμειώθησαν αἱ διαθέσιμοι πρὸς ἐξαγωγὴν ποσότητες, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς καθυστέρησιν τῶν ἐξαγωγῶν βάμβακος, κατόπιν τῆς διαμορφώσεως ὑψηλῶν τιμῶν εἰς τὸ ἐσωτερικόν. Ἄνευ τῶν γεγονότων τούτων, αἱ ἐξαγωγαὶ τοῦ ἔτους 1960 θὰ εἶχον ἀσφαλῶς ὑπερβῇ τὰς τοῦ 1959.

Τὴν κάμψιν τῶν συναλλαγματικῶν εἰσπράξεων ἐξ ἐξαγωγῶν ἐξουδετέρωσεν ἡ αὔξησις τῶν ἀδήλων πόρων. Ἰδιαιτέρως σημαντικὴ ἦτο ἡ εἰσροὴ τῶν ναυτιλιακῶν ἐμβασμάτων, κατόπιν τῆς ἀνακάμψεως τῆς διεθνοῦς ναυτιλιακῆς δραστηριότητος, ἡ ὁποία συνέπεσε μὲ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἐμπορικοῦ μας στόλου διὰ νέων σκαφῶν. Ἀξιόλογον ἄνοδον ἐσημείωσεν ἐπίσης τὸ τουριστικὸν συνάλλαγμα, ὡς ἀποτέλεσμα τόσον τοῦ ἐνταθέντος ρυθμοῦ ἀφίξεως ξένων περιηγητῶν, ὅσον καὶ τῆς ὑφ' ἑκάστου ἐξ αὐτῶν διενεργείας μεγαλυτέρων ἐνταῦθα δαπανῶν.

Παρ' ὅλον ὅτι τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου ὑπερέβη τὸ πλεόνασμα τῶν ἀδήλων συναλλαγῶν, ἐν τούτοις, ἐπετεύχθη νέα αὔξησις τοῦ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος κατὰ 16 ἑκατ. δολλαρίων.

Η δραστηριότης τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης

Τὴν γενικὴν αὔξησιν, τὴν ὁποίαν ἐσημείωσαν κατὰ τὸ 1960 αἱ ἐργασίαι τῶν περισσοτέρων πιστωτικῶν ἱδρυμάτων τῆς Χώρας, παρηκολούθησε λίαν ἀξιόλογος ἀνάπτυξις τῶν ἐργασιῶν καὶ τῆς ἡμετέρας Τραπέζης. Τὸ ἀποταμίευμα τῶν ἰδιωτῶν καὶ τὰ διαθέσιμα τῶν ἐπιχειρήσεων προσειλκύσθησαν καὶ πάλιν ἀθρόως, διὰ νὰ ἐπαναδιοχετευθοῦν εἰς τὴν οἰκονομίαν, πρὸς θεραπείαν τῶν ἐθνικῶς σκοπίμων καὶ τῶν τραπεζικῶς ἐνδεδειγμένων ἀναγκῶν. Οὕτω, χάρις εἰς τὴν ἐδραιωμένην ἐμπιστοσύνην τοῦ εὐρυτέρου ἀποταμιευτικοῦ κοινοῦ καὶ τοῦ κόσμου τῶν ἐπιχειρηματιῶν καὶ τῶν ἐπαγγελματιῶν, αὕτη διετήρησε τὴν πρωτεύουσαν θέσιν, τὴν ὁποίαν ἀπὸ μακροῦ χρόνου κατέχει εἰς τὸ πιστωτικὸν οἰκοδόμημα τῆς Χώρας, καὶ αἱ ἐργασίαι της ἐκάλυψαν τὰ δύο τρίτα τῆς συνολικῆς δραστηριότητος τῶν ἐμπορικῶν τραπεζῶν.

Αἱ καταθέσεις παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ

Λίαν σημαντικὸν ἦτο καὶ κατὰ τὸ 1960 τὸ σύνολον τῶν καταθέσεων τὸ διοχετευθὲν εἰς τὴν ἡμετέραν Τράπεζαν. Διὰ τοὺς αὐτοὺς ὅμως λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους ὁ ρυθμὸς αὐξήσεώς των ὑστέρησεν ἔναντι τοῦ 1959 δι' ὅλα τὰ πιστωτικὰ ἱδρύματα ὁμοῦ λαμβανόμενα, καὶ αἱ νέαι καταθέσεις τῆς Τραπέζης ἦσαν, κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος, ὀλιγώτεραι ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ προηγούμενον. Ἀξίζει, πάντως, νὰ ἀναφερθῇ ὡς χαρακτηριστικὸν τῆς ἐμπιστοσύνης τὴν ὁποίαν ἐμπνέει ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ὅτι αἱ παρ' αὐτῇ ἰδιωτικαὶ καταθέσεις ἀντεπροσώπευον κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1960 ηὐξημένον ποσοστὸν τῶν καταθέσεων τῶν ἐμπορικῶν τραπεζῶν ἔναντι τῆς ἀντιστοίχου ἡμερομηνίας τοῦ 1959.

Ἡ αὔξησις τῶν καταθέσεων ἐσημειώθη τόσον εἰς τοὺς ὑφισταμένους λογαριασμούς, ὅσον καὶ εἰς δημιουργηθέντας νέους. Ὁ ἀριθμὸς τῶν τελευταίων τούτων ἀνῆλθεν εἰς 95.839, ἔναντι 82.238 κατὰ τὸ 1959. Ἡ σταθερὰ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος αὔξησις τῶν ὑπολοίπων τῶν ὑφισταμένων λογαριασμῶν, ὡς καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νέων καταθετῶν, ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἐθισμὸς εἰς τὴν τραπεζικὴν κατάθεσιν ἐδραιώθη μὲν μεταξὺ τῶν παλαιοτέρων καταθετῶν, ἐπεκτείνεται δὲ βαθμιαίως εἰς ὁλόκληρον τὸν πληθυσμόν. Τοῦτο, ἄλλως τε, ἐπιζητεῖ ἡ ἡμετέρα Τράπεζα, ἡ ὁποία ἀποβλέπει πάντοτε εἰς τὸ εὐρὺ λαϊκὸν ἀποταμίευμα ὡς εἰς τὴν κυριωτέραν καὶ σταθερωτέραν πηγὴν συγκεντρώσεως τῶν μέσων ἱκανοποιήσεως τῶν βραχυπροθέσμων πιστωτικῶν ἀναγκῶν τῆς παραγωγῆς.

Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα κινεῖται δραστηρίως, συντόνως ἐπιδιώκουσα νὰ καλλιεργήσῃ εἰς ὁλονὲν εὐρύτερον κύκλον ἀτόμων τὸ ἀποταμιευτικὸν πνεῦμα. Ἀπευθυνθεῖσα εἰς εἰδικὰς κατηγορίας ἀποταμιευτῶν ἔχει σήμερον τὴν ἱκανοποίησιν νὰ διαπιστώσῃ ὅτι αἱ προσπάθειαί της, αἵτινες ἀνελήφθησαν μὲ τὴν πολύτιμον συμπαράστασιν τοῦ ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῶν Ἀποταμιεύσεων, συνήντησεν ἀξίαν προσοχῆς ἀνταπόκρισιν. Ἰδιαιτέρως πρέπει νὰ ἐξαρθῇ ἡ ἐξέλιξις τοῦ καθιερωθέντος τὸν Ὀκτώβριον τοῦ παρελθόντος τὸν Ταμιευτηρίου Νεότητος. Ἀπὸ 18.489 κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1959, ὁ ἀριθμὸς τῶν νέων οἱ ὁποῖοι διαθέτουν καταθέσεις εἰς τὴν ἡμετέραν Τράπεζαν ηὐξήθη εἰς 27.657 ἐντὸς τοῦ 1960. Ἀνάλογον περίπου ἐξέλιξιν παρουσίασαν αἱ ἀντίστοιχοι καταθέσεις, ἀνελθοῦσαι ἀπὸ 19.262.000 δραχμῶν εἰς 46.134.000. Ἱκανοποιητικῶς ἐκινήθη ἐπίσης ὁ πρὸ διετίας μόλις εἰσαχθεὶς ὑπὸ τῆς ἡμετέρας Τραπέζης θεσμὸς τῶν Καταθέσεων Ταμιευτηρίου μετ' Ἀσφαλείας Ζωῆς καὶ Ἀτυχημάτων. Οἱ καταθέται τῆς κατηγορίας αὐτῆς ηὐξήθησαν μεταξὺ τέλους 1959 καὶ τέλους 1960 ἀπὸ 2.115 εἰς 3.427 ἄτομα, τὸ δὲ σύνολον τοῦ ἀσφαλισθέντος κεφαλαίου ἀπὸ δραχμὰς 52.202.400 εἰς δραχμὰς 67.689.400.

Ἐπιτυχὴς ἀπεδείχθη ἡ σκέψις νὰ ἀπευθυνθῇ ἡ Τράπεζα πρὸς τοὺς ναυτιλλομένους καὶ νὰ προσελκύσῃ τὰς ἀποταμιεύσεις των, παρέχουσα εἰς αὐτοὺς εἰδικῆς φύσεως ὑπηρεσίας ἄνευ ἀνταλλάγματος. 3.517 νέοι λογαριασμοὶ ἠνοίγησαν ἐντὸς τοῦ 1960, τὸ δὲ σύνολον τῶν καταθέσεων τῆς κατηγορίας αὐτῆς ηὐξήθη ἀπὸ 28,7 ἑκατ. δολλαρίων κατὰ τὸ τέλος 1959 εἰς 42,1 ἑκατ. δολλαρίων κατὰ τὸ τέλος 1960. Ἡ σημασία τῶν καταθέσεων αὐτῶν συνίσταται εἰς τὸ ὅτι αὗται ἀντιπροσωπεύουν ἀντίστοιχον εἰσαγωγὴν συναλλάγματος, ἡ ὁποία βασίμως προσδοκᾶται ὅτι θὰ δαίνῃ αὔξουσα ἐν ὄψει τῆς ἐπεκτεινομένης δραστηριότητος τῆς ἑλληνικῆς ποντοπόρου ναυτιλίας.

Αἱ πιστώσεις

Αὔξησις χορηγήσεων

Ἡ κατὰ τὸ παρελ